

سرطان دهان: از پیشگیری تا درمان

تألیف: دکتر رباب نورمحمدی

استادیار گروه بیماریهای دهان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان

دکتر مائده قربانیپور

متخصص آسیب شناسی دهان، فک و صورت

زستان ۹۶

: سرشناسه : نورمحمدی، رباب، ۱۳۶۱ -

: عنوان و نام : سرطان دهان: از پیشگیری تا درمان / تألیف رباب نورمحمدی، مائده قربانپور.

پدیدآورندگان

: مشخصات نشر : زنجان: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری

: ۱۱۰ص: مصور(رنگی).

شابک

: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۳۱-۱۴-۲

وضعیت فهرست نویسی

: فیبا

یادداشت

: کتابنامه: ص. ۹۵.

موضوع

: دهان -- سرطان

موضوع

: Mouth -- Cancer:

موضوع

: دهان -- سرطان -- تشخیص

موضوع

: Mouth -- Cancer -- Diagnosis:

: قربانپور، مائده، ۱۳۶۱

شناسه افزوده

: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان

شناسه افزوده

: ۱۳۹۷ ۹۹د/ ۲۸۰RC

رده بندی کنگره

: ۶۱۶/۹۹۳۱

رده بندی دیویی

: ۵۱۱۶

شماره کتابشناسی ملی

سرطان دهان: از پیشگیری تا درمان

تألیف: دکتر رباب نورمحمدی - دکتر مائده قربانپور امور

حنی: مریم فتاحی

طراح جلد: پرویز مقیم

شمارگان: ۵۵۰

قیمت: ۲۶۰۰۰ تومان

ناشر: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

تمامی حقوق معنوی این اثر برای پدیدآورندگان محفوظ است.

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
.....	مقدمه
فصل اول: آشنایی با آناتومی حفره دهان	
۵.....	زبان
۵.....	حلق
۶.....	لوزه ها
۷.....	کام سخت
۷.....	غدد بزاقی
فصل دوم: تعریف سرطان دهان و انواع آن	
۱۱.....	تعریف سرطان
۱۲.....	تومورهای خوش خیم
۱۲.....	تومورهای بدخیم
۱۳.....	سرطان دهان
۱۴.....	سرطان سلول های سنگفرشی مطبق
فصل سوم: شیوع سرطان دهان	
۱۹.....	شیوع سرطان دهان
فصل چهارم: عوامل خطر برای ابتلا به سرطان دهان	
۲۳.....	سبب شناسی و فاکتورهای خطر سرطان دهان

۲۴	 مصرف تنباکو و الکل
۲۵	 Betel (Areca) Nut
۲۵	 ویروس پاپیلوماوی انسانی (HPV)
۲۶	 فاکتورهای تغذیه ای
۲۶	 تروماها (ضربات) مزمن
۲۷	 دهان شویه های حاوی الکل فراوان
۲۷	 تابش نور
۲۷	 پرند - پول های بنیادی
۲۸	 سندرم های ارثی خاص
۲۸	 اختلالات پیر - خبی
۳۰	 سابقه فردی ابتلا به سرطان دهان و گردن
۳۰	 پیشگیری و تشخیص زودهنگام

..... فصل پنجم: علائم و نشانه ها

۳۵	 علائم سرطان دهان
----	------------------------

..... فصل ششم: راه های تشخیص سرطان دهان

۳۹	 تشخیص
۴۱	 نمونه برداری
۴۳	 ابزارهای نوری
۴۴	 سیتولوژی
۴۵	 آنالیزهای مولکولی
۵۶	 تصویربرداری ها
۴۶	 مرحله بندی (staging)

..... فصل هفتم: درمان سرطان دهان

۵۲	 گرفتن نظر دوم
----	---------------------

سؤال‌هایی که بیماران می‌توانند قبل از شروع درمان از پزشک بپرسند	۵۲
آماده شدن برای درمان	۵۳
روش‌های درمان	۵۳
سؤال‌هایی که بیماران قبل از انجام جراحی می‌توانند از پزشک خود بپرسند	۵۴
رادیوتراپی (پرتودرمانی)	۵۵
پرتودرمانی خارجی	۵۶
پرتودرمانی داخلی (تشعشع به روش کاشت)	۵۶
سؤال‌هایی که بیماران می‌توانند قبل از شروع پرتودرمانی از پزشک خود بپرسند	۵۷
شیمی‌درمانی	۵۸
سؤال‌هایی که بیماران قبل از شروع شیمی‌درمانی می‌توانند از پزشک خود بپرسند	۶۰
درمان‌های ترکیبی	۶۰
درمان‌های جدید	۶۰

فصل هشتم: عوارض جانبی درمان سرطان دهان

عوارض جانبی درمان سرطان دهان	۶۵
جراحی	۶۵
درمان‌های غیرجراحی (شیمی‌درمانی و پرتودرمانی)	۶۶
شیوع عوارض دهانی ناشی از درمان‌های غیرجراحی سرطان دهان	۶۶
پرتودرمانی	۶۷
خشکی دهان	۶۷
پوسیدگی‌های دندانی	۶۹
موکوزیت دهانی	۷۱
خونریزی از لثه‌ها و بافت‌های دهان	۷۲
عفونت	۷۳
تغییر مزه در دهان	۷۶

۷۶	بوی بد دهان.....
۷۶	محدودیت در باز کردن دهان.....
۷۷	طولانی شدن زمان مورد نیاز برای بهبود جراحات.....
۷۷	تغییر در کیفیت صدا.....
۷۸	نکروز استخوان.....
۷۹	تغییرات در تیروئید.....
۷۹	تغییرات پوستی در نواحی تحت درمان.....
۷۹	خشکی.....
۸۰	شیمی درمانی.....
۸۱	اقدامات لازم برای کاهش عوارض.....
۸۱	درمان های دندانپزشکی مناسب به موقع.....
۸۱	نکات بهداشتی.....
۸۲	تغذیه مناسب.....

فصل نهم: اقدامات درمانی حمایتی پس از درمان سرطان دهان

۸۷	ترمیم (بازسازی) بافت ها پس از درمان سرطان دهان.....
۸۷	توانبخشی.....
۸۸	مراقبت پیگیرانه.....
۸۹	حمایت از مبتلایان به سرطان دهان.....
۸۹	امیدبخشی تحقیقات سرطان.....
۹۱	ضمیمه یک.....
۹۳	منابع.....

پیشگفتار

سرطان دهان یکی از شایع ترین سرطان ها در جهان و یکی از ده علت شایع مرگ و میر محسوب می گردد. مطالعات اپیدمیولوژیک نشان می دهند که شیوع سرطان دهان در قسمت های مختلف جهان متفاوت است به طوری که فراوانی آن از یک دهم درصد تا چهل درصد و بالاتر متغیر می باشد.

متأسفانه اکثریت سرطان های دهان در مراحل پیشرفته و پس از بروز علایم مربوطه تشخیص داده می شوند و این امر نتایج بیمار را تهدید می کند.

سرطان های دهان در مقایسه با دیگر تئلاسم های بدخیم در محل های دیگر بدن، پیش آگهی ضعیف تری داشته و میزان زنده ماندن در افراد مبتلا به این نوع از سرطان ها در ارتباط با تشخیص زودهنگام، سن پایین تر و تغییر در عادات زندگی افراد می باشد.

کتاب حاضر که مخاطب آن، افراد عمومی جامعه می باشد، به مرور شیوع، تظاهرات بالینی، سبب شناسی و روش های تشخیصی - درمانی سرطان های دهان می پردازد.

انتظار می رود پس از مطالعه این کتاب خواننده بتواند:

۱. تظاهرات بالینی شایع تر سرطان دهان را بشناسد.
۲. مهم ترین عوامل ایجادکننده سرطان دهان را نام ببرد.
۳. با اصول تشخیصی این نوع از سرطان ها آشنا گردد.
۴. با درمان های رایج و اقداماتی که پیش از درمان لازم است، آشنا گردد.